

Kazni za Italijo pozabljene - Načrti Townsenda pod ognjem

Delegati Lige narodov se zbrali v Ženevi. — Namesto nadaljnjih kazni za Italijo se bo razmotrivalo, kolik kos Abesinije se naj ponudi Mussoliniju za božično darilo. — Nesigurno je, kak bo izhod iz sedanje zmede.

Ženeva, Švica. — V četrtek so se imeli zbrati diplomati držav Lige narodov v turkajšnjem mestu, da razmotrivajo novo kazen proti Italiji, namreč prepoved uvoza petroleja v Italijo. Sestanek v to svrhu bi se bil imel vršiti že prejšnji mesec, a se je po spretnem manevriranju francoskega min. predsednika Laval odložil do zdaj. Diplomati so se v resnici zbrali omenjenega dne, toda prvotni namen tega sestanka se je nekako popolnoma pozabil in namesto o naložitvi novih kazni za Italijo, da se jo prisili, da konča svojo akcijo v Abesiniji, so diplomati pričeli razmotrivati o nagradi za njeno nasilnost. Ligi narodov se je namreč predložil načrt, ki sta ga skovala Laval in angleški zun. minister Hoare in po katerem ima pasti Italiji v naročje lep kos Abesinije.

Svet Lige narodov se bo stal prihodnje sredo v svrhu glasovanja o načrtu. Do tedaj bo dal delegatom čas, da lahko o njem razmotrivajo. Kaj bo nastalo iz te mešanice, nihče ne ve. Cela Liga, zlasti pa male države, stoji pod vtisom, da so izdane in da jih ima Anglija za norca. Najprej so pod pritiskom Anglije vse glasovale za sankcije proti Italiji; zdaj pa pride ista Anglija in zahteva, da isto Italijo obdarujejo za isti čin, za katerega so jo prej kaznovali! Nekako osramočene se čutijo države in v diplomatih vije jeza, ki jo skušajo skrivati za trdim diplomatskim obličjem. Vpliv Anglije je skrajno nizko padel.

Skrajno nizko pa utegne pasti tudi vpliv Lige same. Vidi se namreč, da je Liga šla daleč proč od svojega namena, za katerega je bila ustanovljena, namreč, da čuva koristi vseh držav, v prvi vrsti manjših. Zastopniki nekaterih, med njimi tudi Poljske, so se javno izrazili, da je brezpomembno, še nadalje v Ligi, ko se od nje itak ne more pričakovati nikake moralne podpore, in ugibajo, ali bi ne bilo najbolj pametno, slediti vzgledu Japonske in Nemčije ter izstopiti. Kadar pride kaka močna država s slabšo v konflikt, Liga itak potegne z močnejšo.

Kakor omenjeno, nihče ne ve, kaj se še utegne zgoditi. Gotovo je le, da je vprašanje petroleja potisnjeno v skrajno ozadje. Laval-Hoarejev načrt bo prišel brzkone najprej v razmotrivanje odbor petre držav, v katerem sede delegati Anglije, Francije, Španije, Poljske in Turčije. Od turkaj bo šel pred celokupni svet Lige narodov. Tam pa se zna zgoditi, da bo gladki jezik Anglije še enkrat premočil delegate, in konec cirkusa bo, da bo cela Liga narodov enoglasno zapele slavo pesni Mussoliniju.

Z omenjenim načrtom je najbolj zadovoljna Francija.

SAMOUPRAVA ZA EGIPET

Anglija dovolila Egiptu samostojnost glede notranjih zadev.

Kairo, Egipt. — Anglija se je morala podati. Nemiri, ki so se dogajali v Egiptu in protiangliške demonstracije se postajali že skrajno nevarni in vsa oborožena angleška sila jim ni mogla napraviti konca. Tako je prišlo v četrtek do nepričakovane sicer, toda nič manj pravočasne odločitve Anglije, s katero je priznala Egiptu samoupravo. Ta samouprava pa se ne nanaša na odnose Egipta s tujezemstvom; ti bodo ostali še v naprej v angleških rokah in enako tudi še ostane nad deželo angleški vojaški protektorat. Popolnoma samostojen pa bo Egipt glede svoje notranje politike, ki jo bo upravljal s svojim lastnim parlamentom.

ANGLIJA ODKLONILA PLAČILO

Washington, D. C. — Ameriška vlada je prejela od Anglije obvestilo potom njenega turkajšnjega poslanika, da tudi zdaj ne bo plačala svojega obroka na vojni dolg, kateri zapade 15. decembra. Zapadli neplačani obroki Anglije nastajajo s tem na 117-in pol milijona dolarjev. Namesto denarja je poslala angleška vlada Ameriki zagotovilo, da se je pripravljena pogajati glede tega dolga. Pričakuje se, da bodo poslale Ameriki enak božični pozdrav vse ostale evropske dolžnice, izvzemši Finske. Pač nimajo denarja, ker ga potrebujejo za priprave za novo klanje.

PROSLAVLJANJE HITLERJA

Berlin, Nemčija. — Neki profesor, po imenu Baumbler, je dodal k dosedanjim Hitlerjevi slavi še novo zvezdo s tem, ko ga je proglasil kot važno zgodovinsko osebnost. Na zborovanju nazijskih učiteljev preteklo sredo se je ta možakar v navdušenju izrazil, da se srednji vek ni končal z odkritjem Amerike, kakor so doslej učili nevedni zgodovinarji, marveč z nastopom Hitlerja. Ta ideja se bo v na prejšnjem poučevala celo v višjih šolah.

Nič ji ni zato, če se ji tudi odtuji vsa Liga; da ima na svoji strani le Anglijo, pred vsem pa, da si ohrani prijateljstvo Italije. Za prijateljstvo zadnje ji je več kakor za vse male države, ki so videli v njej svojo prijateljico in zaščitnico. Končno vendarle ni bila Poljska tako neumna, ko se je izmotala iz francoskih mrež!

JAPONSKA ZAVRNJENA

Enakost z drugimi državami na morju ji ni dovoljena.

London, Anglija. — Japonska zahteva, ki jo je stavila na turkajšnji mednarodni mornariški konferenci, da mora biti njena moč na morju popolnoma enaka sili drugih držav, je bila v četrtek gladko odklonjena. Delegati ostalih držav, namreč Anglije, Amerike, Italije in Francije, so se izrazili, da je privolitev v to nemogoča, češ, da bi se s tem obožojitev povečala, namesto zmanjšala, in bi se pri tem ne vzelo v poštev dejstvo, da različne države potrebujejo zaradi različnosti obsega svojega teritorija tudi različno moč brodovja.

NEZGODA NA NADULIČNI ŽELEZNICI

Chicago, Ill. — Blizu State Lake postaje nadulične železnice se je v sredo zvečer pripetila nezgoda, ko je Garfield park vlak zavozil v ozadje Humboldt park vlaka, ko se je slednji sredi proge hipoma ustavil. Manjše poškodbe ste zadobili dve osebi in promet je bil prekinjen za pol ure.

PRISTOPILO V KATOLIŠKO CERKEV

El Paso, Tex. — Na bolniški postelji, resno bolan na pljučnici, se je dal preteklo sredo krstiti Albert B. Fall, bivši senator in tudi nekdanji član vlade. Krstitev in sprejem v katoliško cerkev je izvršil Fr. Braun, župnik neke male turkajšnje cerkve, ki je bil skozi več let Fallov prijatelj.

SELASSIE OBDOLŽUJE ITALIJO LAŽI

Dessye, Abesinija. — Pri bombardiranju, ki so ga izvršili italijanski aeroplani nad turkajšnjim mestom koncem preteklega tedna, je postala žrtev njih barbarizma tudi turkajšnja ameriška bolnica. Napad na bolnico so Italijani zanimali in cesar Selassie je preteklo sredo povdaril, da je ta italijanska tajitev laž; poleg tega so Italijani dobro vedeli, da obstoji turkaj ta bolnica, ker se je je prej italijanski konzul sam posluževal.

KRIŽEM SVETA

Rio de Janeiro, Brazilija. — Poslanska zbornica je v sredo sprejela zakonski predlog, s katerimi se ima preprečiti radikalna propaganda v državi, katero se krivi, da je povzročila zadnje uporniško gibanje. Listi, ki propagirajo radikalizem, bodo ustavljeni.

Bern, Švica. — Predsednikom švicarske države je bil preteklo sredo izvoljen od parlamenta dosedanji finančni minister Albert Meyer. Izvolitev je veljavna za eno leto, za 1936. Člani švicarske vlade so vsako leto posebej izvoljeni od parlamenta.

Berlin, Nemčija. — Celotni dečki, ki so zaposleni v raznašanju in prodajanju časopisov, bodo v naprej moralni dokazati, da so čistokrvni ariji, brez primeska judovske krvi. Oblasti so to odredile preteklo sredo in dokaz se bo moral doprinesti nazaj do leta 1800.

Najzanimivejše vesti so v Amer. Slovincu; čitajte ga!

KONSERVATIVCI V STRAHU

Konservativni elementi postajajo nervozni, ker število Townsendovih pristašev tako rapidno raste.

Znani Townsendov načrt pridobiva od dneva do dneva več pristašev širom celih Zed. držav in na milione in milijone članov že štejejo skupno razne organizacije, ki so se ustanovile z namenom, da agitirajo za ta načrt. Voditelji tega gibanja kažejo v resnici podjetnost, ki se ne ustrašijo podvzeti nekaj novega.

Nasprotno pa konservativci, ki si ne upajo kreniti na pot, ki ni bila prej izvožena od števil generacij, in ki trepetajo pred vsako novostjo, se je polotila nervoznost vsled tako naglo naraščajočega števila Townsendovcev. Napeli so vse sile, da ta plaz ustavijo. Na to delo, ki pa se zdi, da bo brezuspešno, se je postavila na čelo organizacija "Crusaders" (križarji), katera kriči prebivalstvu, kako nesmislen je omenjeni načrt.

Kako znano, ta načrt predvideva, da se vsako osebo, ki je stara 60 let, prisili, da preneha delati za plačo in dobi za to pokojnino na mesec po \$200. Stroški za to bi se krili s splošnim 2 odstotnim prodajnim davkom na vsako trgovsko transakcijo.

ZOPET PONEVERBA VSLED KONJSKIH DIRK

Chicago, Ill. — Tekom kratkega časa se imajo oblasti baviti že s tretjim slučajem poneverbe denarja od strani uslužbencev, ki so ga porabili s stavami na konjske dirke. V ta tretji slučaj je vpleten neki uradnik v okrajnem blagajništvu, po imenu Harry Daugirda, star 32 let in stanujoč na 1746 W. 15th St. Svota, ki jo je poneveril, znaša okrog \$6000 in vse je šlo za konje. Poneverjal je na ta način, da je za se obdržal denar, ki ga je kolektal od strank, ki so plačale davke. Zadnji teden je mož zbolel in med njegovo odsotnostjo so prišli na sled primanjkljaju \$400. Daugirda je takoj priznal celo poneverbo.

POGAJANJA ZA PREKO-ATLANTSKI ZRAČNI PROMET

Washington, D. C. — Med zastopniki štirih vlad, ameriške, angleške, irske in kanadske, so se zadnje dni vršila turkaj pogajanja glede uvedbe rednega potniškega zračnega prometa preko Atlantika med Ameriko in Evropo, ki so se ugodno iztekla in ima v kratkem priti do tozadnega pakta. Kakor se ugotavlja, bo ste imeli ta promet v oskrbi dve družbi, in sicer ameriška Pan-American Lines in angleška British Airways, in boste pričeli s poizkusnimi poleti prihodnje pomlad.

ŠIRITE AMER. SLOVENCE!

Iz Jugoslavije.

Narastla voda je pri Sv. Lenartu pri Brežicah zalila pašnik, na katerem je pasla 11 letna deklica, ki je utonila s konjem in drugo živino vred. — Smrtna kosa. — Razne druge novice in vesti iz domovine.

Pastirico in živino odnesla voda

Novo mesto, 20. nov. — Po zadnjem deževju je voda po naših rekah in potokih precej narasla, vendar zaenkrat ni bilo nevarnosti večjih poplav. Večja nesreča v zvezi s poplavami se je pa pripetila v ponedeljek o mraku pri Sv. Lenartu pri Brežicah. Okrog polдне je gnala 11 letna pastirica Ivanka, uslužbena pri posestniku Antonu Vimpoljšaku, pet glav živine na pašo v Vrbje, ki jih obdajata Sava in njena stara struga. Na paši je ostala do mraka ne da bi opazila, da je Sava začela zalivati pašnik. Ko se je deklica pričela zavedati nevarnosti, je bilo že prepozno, kajti ves pašnik je bil že pod vodo. Ivanka je skočila na kobilico v nadi, da se reši, vendar se ji to ni posrečilo. S konjem vred je izginila v deročih valovih. Narasla Sava je pogoltnila tudi dve kravi in telico. Industrialec g. Gabrič je iz Brežic poslal svoj motorni čoln na pomoč, vendar reševalci niso rešili drugega nego samo žrebe. Poginulo živino so našli danes, ko se je Sava vrnila v svojo strugo, na pašniku, a nesrečno Ivanka je Sava odplavila.

Človek namesto zajca

Pri St. Janžu na Dravskem polju so priredili večji lov, pa se je zgodila huda nesreča. Lovci ki je streljal na zajca, je po nesreči zadel posestnika Tomaža Premzla iz Trnici. Svinčna zrna so se mu zarila v prsa in v nadlakt desne roke. Prepeljali so ga v mariborsko bolnico, kjer so mu odstranili šibre.

Dve zlati poroki

Dve zlati poroki so na en dan doživeli v Mošnjah in sicer sta praznovala zlato poroko posestnik Jan Lovrenc s svojo soprogo Ivano rojeno Globčnik iz vasi Mošnje št. 11. in poljedelec Anton Vovk z družico Katarino, rojeno Jerala iz vasi Vrbnje št. 14. Sožupljani so obema paroma prisrčno častitali.

Nova cerkev

Na Kodeljevem v Ljubljani so pričeli salezijanci graditi novo cerkev posvečeno sv. Tereziki. Cerkev bo zidana v popolnoma novem slogu, kakoršne Ljubljana še nima. Zunanost bo zgrajena iz podpeškega in umetnega kamna, trdo žgane zidne opeke ter žlahtno rumenkastega ometa in se bo ob večernem soncu svetila kot da je zlata. Posebnost pri tej cerkvi bo obširna lopa pred glavnim vhomom, kjer bodo ljudje ob slabem vremenu lahko čakali na začetek pobožnosti v cerkvi. Dalje bo nad vhomom, 36 čevljev visoko, stal skoro 20 čev-

ljev visok Marijin kip. Kip angela vrh zvonika bo pa 15 čevljev visok in ves pozlačen. Posebnost bo tudi del stolpa, kjer bodo obešeni zvonovi. Osnutek za cerkev je napravil arhitekt ing. Herman Hus.

Smrtna kosa

V Pleskem pri Trbovljah je umrla za rakom Marija Gričar, žena ugledna posestnika. — V Kranju so pokopali Angelo Hafnerjevo vzorno učiteljico in vzgojiteljico, staro 41 let. — V Trbovljah je umrl Franc Puntar, rudar. — V Ljubljani je umrla Ivanka Urbaš, soproga posestnika, trgovca in mestnega svetnika. — V Gradcu pri Litiji je umrl Peter Repovž, vpokojeni gozdni logar Windischgratzovega veleposestva star 75 let.

Nad upravitelja rudnika

Ko so se pred kratkim nekega popoldneva zbrali vsi rudarji rudnika v Ivanju, da bi jih popisali v pisarni, je velika gruča navalila na tehničnega upravitelja inženjerja Romana Kulika in ga z jamskimi svetilkami pobila na tla. Napad je bil izvršen v nekaj hipih in napadalec so se takoj razgubili, da jih orožniki niso mogli najti iz množice 250 delavcev. Inženjer Kulik je v bolnici izdihnil. Rudnik so oblastva zaprla in ga stražijo orožniki, sodnja pa vodi preiskavo.

Nesreča

Mlatilni stroj je zmečkal prste leve roke 24 letnemu posestniku sinu Ivanu Veročinu iz Strgonjevec, da so ga morali odpeljati v mariborsko bolnico.

Novo orgle

Na Jesenicah na Gorenjskem bodo v bližnji bodočnosti postavili v prenovljeni cerkvi nove orgle, katere so preračunane da bodo stale 180.000 Din. Ljudstvo pridno daruje prostovoljne prispevke, da bodo orgle, kraljica glasbe, čimprej na mestu.

Huda nezgoda

Pri tujski elektrarni so delavci izmenjavali neki drog, na katerega se je povzpel 18 letni elektrotehnični vajenec Karel Sakešek iz Sp. Hajdine. Drog se je v tistem trenutku zlomil, vajenec je padel na tla, drog pa nanj. Hudo poškodovanega so odpeljali v bolnico.

Bajta pod zemljo

Pod zemljo si je zgradil bajto v betnavskem gozdu znani betnavski siromak, o katerem je bilo na tem mestu že poročano, za svojo 10 člansko družino. Izkopali si je sredi gozda večjo jamo ter iz blata, lesa in stare pločevine zgradil kolibo, da bo družina preko zime vsaj za silo zaščitena pred mrazom.

ZADNJI DOM SLAVNEGA LETALA

Aeroplan "Winnie May", s katerim je slavni letalec Wiley Post obkrožil zemeljsko oblo in s katerim se je končno tudi ubil v Alaski skupno s filmskim igralcem Will Rogersom, je našlo prostor, kjer bo ohranjeno zgodovini. Gorinja slika ga kaže, ko ga delavci vozijo v muzej Smithsonian Institution v Washingtonu, kjer zdaj visi poleg Lindberghovega letala "Spirit of St. Louis".

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Table with subscription rates: Za celo leto \$5.00, Za pol leta \$2.50, Za četrt leta \$1.50.

Table with subscription rates: For one year \$5.00, For half a year \$2.50, For three months \$1.50.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsak dan in pol pred dnevom, ko izide list.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kardinal Mundelein o Rooseveltu

Par ur za tem, ko je Predsednik Franklin D. Roosevelt govoril v Chicagi farmarjem na letni razstavi, ki jo prirejajo v zvezi z farmarji chicaške klavnice, se je Predsednik podal v South Bend, Indiana, kjer so njemu v počast priredili veliko slavo o priliki podeljenega mu častnega naslova doktorja prava, na univerzi Notre Dame.

Te proslave se je udeležilo veliko število odličnjakov vseh poklicov in stanov. Med njimi je bil tudi chicaški Kardinal George Mundelein, ki je imel o tej priliki vrlo pomenljiv govor v prilog Predsednika Roosevelta.

Besede Kardinala Mundeleina so vrlo značilne in važne baš radi tega, ker ameriški kapitalisti zadnjih par let neprestano vpijejo v svet potom svojega tiska, da je Roosevelt radikalec in da pelje to deželo naravnost v boljše- vizem

Kaj pa misli in pravi o njem najodličnejši visoki princ katoliške cerkve v Ameriki, Kardinal Mundelein? Poslušajmo!

Kardinal Mundelein je rekel med drugim to le o Predsedniku Rooseveltu:

"Pri opazovanju našega pogumnega Predsednika sem se naučil istega spoštovati in občudovati. Zakaj? Predvsem njegov pogum, ki ga omogočuje, da premaguje vse velike fizične zapreke in ovire, ki bi skoro gotovo vrgle vsakega drugega moža;

Občudovati je njegov pogum, s katerim se bori in je z njim prišel čistih rok na vrh;

Občudovati je njegov pogum, kateri ga je omogočil, da je upostavljal red in zaupanje takoj ob njegovem nastopu, ko je vladala velika vsestranska zmešnjava;

Občudovati je njegov pogum, s katerim je postavil tradicije njegovega razreda in vrst na stran, prijateljstvo izza mladih let, pritisk denarne sile in je prišel na pomoč malemu pozabljenemu človeku z bolj enako porazdelitvijo bogastva.

Mi, ki vemo, kako mora mali revni človek živeti, mi, katerih dolžnost je, da olajšujemo njihove težave in križe in pomagamo reševati njihove probleme, v kolikor pač moremo, smo že dolgo čutili, da velika napihnjena bogastva od včeraj in danes morajo postati stvar preteklosti. To se pravi, da breme obdavčevanja mora biti bolj enako porazdeljeno, na one, ki imajo podedovana bogastva in pa velike dohodke.

Zopet lahko ponovim javno, kar sem rekel Predsedniku privatno, ko je izjavil svoj namen, da je za preureditev bolj enako razdeljenih davkov na bogastva in na visoke dohodke, kakor tudi je: da je to nekaj, kar bi se moralo že davno storiti — toda, oh, to zahteva velikega poguma, da se izvrši in izpelje."

— Besede visokega princa katoliške cerkve v Ameriki

so vrlo značilne. Primerjajte njegovo izjavo z načrti in idejami Predsednika Roosevelta, pa najdete paralelno enakost vse skodi, kar se tiče preurejevanja socialnega reda v Združenih državah.

To pa tudi ovrže na vsej črti zlokobne očitke proti Predsedniku Rooseveltu, ki mu jih mečejo zlasti republikanski časopisi v Chicagi in po celi Ameriki, češ, da je Predsednik radikalec in da bo storil iz te dežele boljše- viško državo in bogve kaj še vse, kar je naravnost smešno.

Ali ni očitno, da če bi bil Roosevelt res radikalec, da bi o njem tak odlični cerkveni princ, kakor je baš Kardinal Mundelein ne govoril tako laskavo, kakor je. Se poznamo! Stari gardi je za njen upliv in njeno moč nad deželo, ki si jo želi nazaj, da bi zopet neomejeno vladala in da bi pod njenim pokroviteljstvom kapitalisti vsodobno izkoriščavali male revne ljudi, predvsem uboge delavce.

V VESELEM PRIČAKOVANJU

Girard, O.

V zadnjem dopisu sem poročal, da bomo imeli priliko sprejeti in pozdraviti visokega gosta iz stare domovine, prevzvišenega nadškofa dr. Gregorija Rožmana iz Ljubljane. Danes vam pa lahko že poročam, kako se za to pripravljamo. Vrše se med nami velike priprave za ta častni sprejem v naši naselbini. Vse govori samo o dnevu ki se nam vedno bolj približuje, ko nam bo prvič dana prilika, da v tej novi domovini pozdravimo dne 22. decembra visokega gosta iz stare domovine. Zato bo dan 22. december za našo naselbino največji narodni in katoliški praznik. Vsi se moramo zavedati, da smo v resnici narodno zavedni Slovenci in ne samo v besedah, da to tudi v dejanju pokažemo, bomo ta dan prišli na plan in odkrito pokazali, da spoštujemo nauke, katere nas je učila nikdar pozabljena slovenska mati.

Za veličastni sprejem prevzvišenega se vse jako lepo in navdušeno pripravljamo. Tako žene in dekleta, moške in fantje, vse je pridno na delu. Rojaki iz Girarda, Niles, Waren, Youngstown, Farrell, Pa., Bessemer, Pa., vsi so na delu da bo sprejem, ki se bo vršil 22. decembra pred SND, ob pol enajsti uri dopoldne kar moč veličasten. Sprejeli bomo prevzvišenega nadškofa z županom na čelu. V imenu mesta ga bo pozdravil g. župan, ki je sam zaveden katoliški mož irske narodnosti. Nato se bomo odpeljali v povorki v novih krasnih avtomobilih, katere bodo dali za ta sprejem na razpolago tukajšnji trgovci. Vladika se bo podal najprej v župnišče in naš g. župnik ga bo pozdravil v imenu fare. Iz župnišča se poda potem v procesiji v cerkev, šolska mladina bo pa napravila lep špalir. Sv. maša se prične točno ob pol dvanajsti uri (11:30). Po končanem svetem opravilu se poda Prevzvišeni za kratek čas v župnišče, od tam pa v S.N.D. kjer bo prirejen slavnosten banket v počast velikemu gostu, sinu in predstavniku našega slovenskega katoliškega naroda. Kot častni gostje pri banketu bodo: Rev. J. J. Oman, Rev. B. J. Ponikvar, Rt. Rev. Monsignor Vitus Hribar, Rev. Stepanovich, Rev. M. J. Coan, župan našega mesta J. J. Cronin, mestni ravnatelj Emerick, naš slovenski sodnik Frank Lavshe, naš narodni prijatelj Mr. Anton Grdina in njegova soproga ter Joe Plevnik s soprogo, naš prijatelj James Debevc, urednik A. D., uradniki naše tovarne The Ohio Leather Co. Godba naše tovarne bo podala na radio postaji WKBN v Youngstown, O. 15 minutni program v počast visokemu gostu.

Tukaj sem omenil samo nekoliko, da boste videli in se vedeli ravnati za ta poseben dan. — Težko, če bi se nam še kedaj ponudila prilika, da bi imeli še katerikoli srečo videti tako visoko čislane goste v naši naselbini. — Naša naselbina je majhna po številu, pa se hočemo rojaku kljub temu pokazati, da tako druge večje naselbine zvedo, da v naših srcih se vedno bije tista neugasljiva iskra ki je vzgana v srcih našega naroda in ki nas vedno opominja: Vse za vero dom in narod. Zato, vsi zavedni katoliški slovenski rojaki, nasvidenje v nedeljo 22. decembra. — Pozdrav.

John Dolcic

RAZNO IZ LA SALLE

La Salle, Ill.

Pred zadnjimi par dnevi sta obiskala našo naselbino dva novoporočenca in sicer Mr. in Mrs. John Janza iz lepega mesta Milwaukee, Wis. Nevesta je hčerka Mr. in Mrs. Ludvig Kastiger, ki živijo tam na Union streetu. Mrs. Kastigar, bratje in sestra Anna ter sorodniki so jima napravili lep "shower party" na njih domu, kjer so se imeli prav kot na kaki svatbi. Mladima zakoncema želim vso najboljšo srečo in Bog ju živi. Naši slovenski rojaki so včasih, ko se zberejo skupaj pravi veseli in židane volje. Tako prijetno in veselo pa že davno ni bilo, kot je bilo 23. novembra zvečer doli v Slovenskem narodnem domu, kjer so se sešli prijatelji in prijateljice na lepem suprajz party, kateri je bil pripravljen za Mr. in Mrs. Louis Gregoricha iz Oglesby za njuno tridesetletnico poroke. To vam je bilo veselja in čestitk. Tudi jaz se častiteljem pridružil in vama cenjena jubilara prav iz srca častitam k vajini tridesetletnici poroke, dasi šele danes, in želim, da vama da Bog dočakati tudi zlate poroke v zdravju in veselju, kot sta danes.

Komaj se je to veselje nekoliko pomirilo, pa pride na misel hčerkam od Mrs. Anna Dular, da so pripravile svoji mamici lep pozdravni večer za njen 50 rojstni dan s prav prijetnim suprajz partijem. To vam je bilo zopet častitk in veselja od raznih številnih prijateljev in prijateljic. Tukaj se je videlo, da je Mrs. Dular zelo spoštovana od svojih prijateljev in prijateljic in sploh od slovenskega naroda. Prosim pa Mrs. Dular, da oprostite, če pisca teh vrstic ni bilo navzočega dne 5. decembra v Slov. narodnem domu. Zato ji sedaj pošiljam prav odkritosrčne pozdrave in častitke ter želim, da bi še 50 let preživela v zdravju, sreči in zadovoljnosti. Bog živi.

Že davno je za nami mesec oktober in pa lepa prireditev dr. sv. Družine št. 3, DSD., ki je imelo veselico 30. oktobra in ob enem obhajalo 20 letnico svojega obstanka. To veselico so obiskali sobratje iz Joliet in sicer glavni tajnik Frank J. Wedic, tajnik dr. sv. Družine Mr. Anzelc, bivši tajnik Mr. Louis Martincich, blagajnik društva sv. Družine Mr. Joe Gersich in Mr. John Russ. S svojo navzočnostjo se društvu veliko pripomogli, zato naj jim na tem mestu izrečem najlepšo hvalo in zahvalo. Tudi bolnike imamo pri nas. Tako leži v bolnišnici Sv. Marije zelo bolan Mr. John Močilar. V isti bolnišnici je tudi Mr. Anton Barlich, ki se je poškodoval v premogokopu v Peurr. — Tudi Mr. ig. Jordan še ni popolnoma ozdravel. Vsem bolnikom želimo vsi, da dobro ozdravijo do božičnih praznikov. Vsem onim našim naročnikom Amerikanskega Slovenca, katerim je potekla naročnina, bi pa želel, da bi jo plačali pri zastopniku, ali pa sami poslali na upravo lista. Vsem rojakom pa poročam, da sem dobil lepe pratike. Vsem, kateri bi jo želeli, naj se zglašijo pri zastopniku. Pri meni dobite tudi lepe stenске koledarje od uprave Amerikanskega Slovenca, katere dobe naročniki lista brezplačno. Sporoča se vam, da poje 14. decembra ob 7 uri zvečer na radio v mestu cerkveni pevski zbor lepe božične pesmi.

Zbor je bil naprošen, da za poje lepe slovenske božične pesmi. Kaj boste zopet rekli k temu? Jast zapišem, da to nekaj velja in da Slovenci pred tuji še nismo na zadnjem mestu. Končno pošiljam vsem zvestim naročnikom Amerikanskega Slovenca prav mnogo pozdravov. Rojakom pa omenjeni list prav topla priporočam. Kdor le more naj si ga naroči. Vsem skupaj pa želim prav vesele božične praznike.

IZ KANSAS CITY PIŠEJO...

Kansas City, Kans.

Zopet prosimo za nekoliko prostora v priljubljenem listu, katerega radi prebijamo, da izvemo, kako je v drugih naselbinah, kako se rojaki gibljejo širom Združenim držav. — Danes želimo sporočiti nekaj tudi iz naše naselbine in sicer največ o našem letošnjem bazarju, ki se je priredil v dne 24., 28. in 30. novembra v korist naše cerkve. — Bazar je častno odprl naš mestni župan Hon. C. McCamb v nedeljo zvečer 24. novembra. Ob tej priliki so mu šolski otroci zapeli dobrodošlico (Welcome) v angleškem jeziku, nato so še cerkveni pevci zapeli dve v slovenskem jeziku. Vse to je napravilo na župana jako prijeten utis, ki se je izrazil, da ni bil še nikoli deležen takega sprejema, kar se peča s politiko in odkar je župan mestu Kansas City. Nadalje je v svojem govoru omenil, da je vesel, da se je izpolnila želja mnogih, da sta se odstranili dve hiši pred našo cerkvijo z njegovim posredovanjem. Hiši sta zelo kazili in naspotovali lepoti naše cerkve in deset let se je delalo na tem, da se jih odstrani. G. župan je rekel, da je naša slovenska cerkev stavba, na katero mora biti celo mesto ponosno. Bazarju je pa želel veliko uspeha. Drugi večer bazarja, na Zahvalni dan 28. novembra, so nam naše vrle žene pripravile prav okusno puranovo večerjo. Manjkalo ni tudi okusnih slovenskih potic, katere posebno ljubijo drugorodci, katerih je bilo letos veliko pri večerji. — Bazar je bil vse tri večere precej dobro obiskan in ljudje so bili v vselem razpoloženju. — Menda tudi znak boljših časov. — Eni so seveda bili bolj veseli kot drugi, ker so bili bolj srečni in so več dobili, toda vse je prevečala misel, da delujejo v korist cerkve. Koncem bazarja se nam je zaznalo, da je prinesel bazar \$1300 kar je za sedanje čase in za tako majhno župnijo naravnost lepa svota. — Po trupadopolnem delu zadnjega večera bazarja smo zopet zapeli, toda to pot ne po notah. Pela se je tista "En hriček..." in še druge.

C. g. župnik Rev. Perše in cerkveni odbor se na poseben način prav lepo zahvaljuje cenjenim podpornim društvom, ki so prevzela to težko nalogo bazarja. Zahvaljujejo se kuharicam, prodajalcem in kupoval-

cem tiketov in vsem drugim, ki so tako močno delali za uspeh bazarja. Da smo imeli v svoji sredi prevzvišenega nadškofa, je bilo v tem listu že poročano, kakor tudi, da je bil obisk naš vse ginljiv. Pero ne more opisati kar je občutilo srce. — Ker se še Vašega obiska, Prevzvišenega, bliža svojemu koncu, izrekamo Vam, velik sin domovine, pri srčni zbogom in ko se povrnete povejte našim onkraj oceana, da smo po dolgi odsotnosti iz domovine, še ostali zvesti sv. Cerkvi in domovini.

PRIPRAVE ZA BOŽIČ

Chicago, Ill.

Letošnjo sezono so pevec naše Adrije tako zaposleni kakor se niso bili zlepa. Mladinski odsek je nastopil na treh koncertnih prireditvah, odprli odsek pa na sedmih, deloma na domačem odru, deloma drugod. Zdaj se pripravljamo za božične praznike, in drugače ne gre, kakor da moramo imeti po štiri vaje na teden. Za božič bomo pokazali nekaj novega, namreč oba oddelka bosta nastopila združeno, kar se ni še nikdar zgodilo poprej; tako bomo sedaj prvič pokazali pravo in celo Adrijo, ki šteje nad 50 pevskih moči. Učimo se popolnoma novo latinsko mašo, preprosto in prijetno za uho, obenem pa dostojno za cerkev, zraven pa ponavljamo najlepše in najbolj priljubljene stare slovenske božične pesmi. Tudi kadar bo morala biti latinska maša, bomo pred mašo in po maši zapeli par slovenskih božičnih. V združenem zboru imamo precej fantov in mož, zato bo za praznike tu in tam zapel moški zbor.

Če bo šlo vse po sreči do konca, bomo za letošnji božič imeli v naši cerkvi lepše petje, kakor je bilo mogoče kdaj prej v zadnjih petnajstih letih. Vesele božične praznike želi vsem faranom sv. Štefana in vsem drugim rojakom.

Ivan Račič

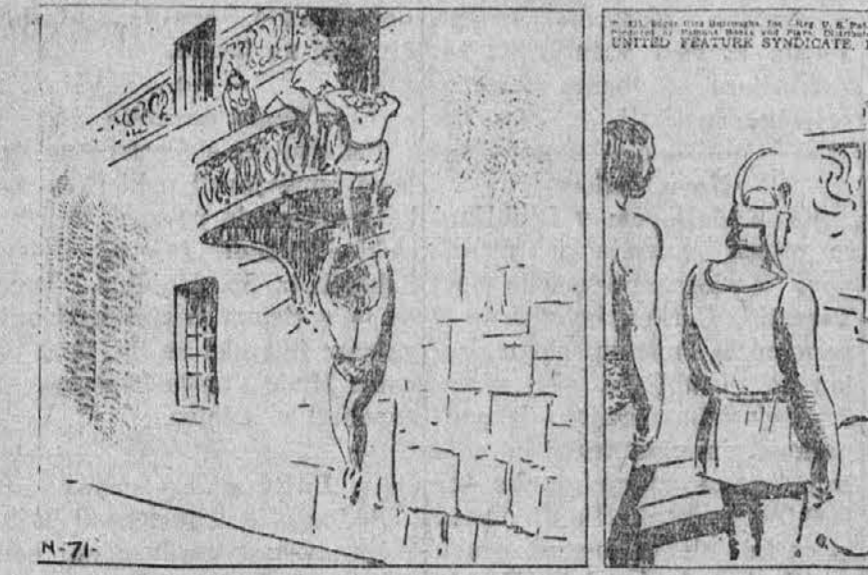
NIKAR BITI SUZNI NEPREDAVNOSTI

Trinerjevo Grenko Vино vas reši tega

"Zahvaliti se Vam moram za Trinerjevo grenko vino. Skozi leto dni sem trpel radi nepredavnosti — karleži sem povzeli je ustvarilo plin v mojem želodcu. Pred tremi tedni sem opazil vaš oglas, kupil steklenico in od prve čajne žličke, ki sem ga povzeli je moja želodčna sitnost prešla. Bilo je kot oprostite, kampanje. Moja čreva sedaj delujejo redno kot ura in sedaj jem s slastjo. Vas zvesti, Wallace A. Combs."

Ako trpite vseh nepredavnosti, slabega apetita, zaprtice, plinov, glavobola, nervoznosti, nemirne spanja, prevelike utrujenosti, kupite si Trinerjevo grenko vino; jemljite ga redno po eno čajno žličko pred obeda in večerjem. V vseh lekarnah. TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE Joseph Triner Company, Chicago

ZLATO MESTO IN TARZAN

"Pripelji Athneja k meni," reče kraljica Tarzanu. — Z Gemnonom in Walthorjem je nato Tarzan splezal po zidu na balkon h kraljici. — "Kako ti je ime, Athneje?" je vprašala kraljica prevzetno. — "Walthor," odgovori vprašani zroč kraljici naravnost v oči, in se dostavi: "iz Xanthusove hiše."

(71) (Metropolitan Newspaper Service)

Skoro presenečena je bila Nemone nad odgovorom in je Walthorja skoro spoštljivo premirila od nog do glave. "Vemo, kje je ta čustljiva hiša. Blizu kraljeve palače in v isti vrsti je. Tvoja glava bi bila krasna trofej za našo palačo," je rekla Nemone, "pa sem obljubila dati prostost."

Napisal: Edgar Rice Burroughs

"Naš plemeniti vitez Gemnon bo tvoj gostitelj, do tedaj, da bodo vse priprave za tvojo vrnitev v red," je nadaljevala Nemone. Walthor se je v zahvalo priklonil kraljici. — Ko je hotel Tarzan oditi z Gemnonom in Walthorjem, ga je Nemone ustavila in mu povedala, da želi naj gre z njo.

AKO je poleg vašega imena in naslova pznačba '12-35' je to znamenje, da je vam ta mesec potekla naročnina za "Am. Slovenca". Obnovite naročnino točno bodisi pri naših lokalnih zastopnikih, ali pa pošljite isto direktno na upravo. Tisti, ki lahko in morejo poravnati naročnino točno, naj ne čakajo na opomin iz uprave, ker s pošiljanjem opomina ima uprava stroške in delo. Opomin za obnovitev naročnine je poleg vašega imena in naslova.

ZA NAŠE GOSPODINJE

SKRBI GOSPODINJE

Najbolj sitna zadeva za gospodinjino so skrbi s kuho, saj so zaeno tudi skrbi za denar. Te skrbi so samo in edino gospodinjine, v teh skrbeh je sama in se ne more z nikomer posvetovati. Če gospodinja za ne z mozem govoriti o kuhi, jo že pri prvi besedi zavrne: "Se s kuho se bom trafil!" Če govori otrokom: "Saj je vseeno, a kaj do brega naj bo!"

Pa niso te kuhinjske skrbi tako poceni in brezpomembne. Saj so skrbi o tisti stvari, ki je jedro doma — so skrbi za ognjišče, središče družine. Gospodinja mora kaj skuhati, mora vsak dan — po trikrat na dan. Če je služkinja pri hiši, niso te skrbi nič manjše, zakaj, gospodinja mora navzlic hišnim poslom le sama voditi kuno in vsa dela v hiši. Posli le izvršujejo njene načrte in njena navodila. Skrbi za kuho so silno mučne, ker se gospodinja kaj kmalu zaveda, da je njeno delo v obeh drugih tako neznanako brezpomembno. Sleherni član družine govoriči o svojem delu, ki ga je imel čez dan; otroci pripovedujejo o šoli, odrasli o razmerah v službovanju. Le gospodinjino bi bilo čudno poslušati, če bi začela razlagati, kako jo je skrbelo, kaj bo skuhala, kako je priskrbela to in ono, kako ji je to ali ono uspelo in podobno. Takih besed ne poslušajo nihče rad in gospodinjini pride niti na misel, da bi jih govorila.

V skrbeh za kuho je gospodinja zares podobna sužnji. Kuhinja je njena vladarica in ne obratno. Kuhinjo mora gospodinja slušati, njej mora služiti in ji streči. Kuhinje pa vplivajo mučno na človeka, različni duhovi in sokovi in izparivanja uničujejo živce in vse telo. Po ves dan se gospodinja ukvarja s kuho in s skrbmi zanjo, a užitek — njen in drugih — je le kratek, časih sploh ničev.

Premožne hiše si sedaj v modernih časih lahko nabavijo različne stroje in strojčke, na mnogih krajih pa ni denarja še za druge bolj potrebne stvari. Vendar, čeprav bi delali in nam pomagali stroji v kuhinji, misliti stroji le ne morejo — pa tudi kuha s stroji ni tako okusna, je "brez duše" — kakor so tudi drugi izdelki s strojem drugačni in bolj prazni ko ročni. Poglavito pri kuhi je le zmeraj skrb in te se gospodinja tudi s stroji ne more iznebiti. — Da bi skrbi za kuho, ki zavzemajo pol življenja gospodinjine, bolj upoštevali!

Goveje meso na laški način. Dva funta govedine (od stegna), ki si ji odstranila kožice in loj, potolci, prevleci malo s špehom, posoli in popoprjaj. Kozo dobro namaži z mastjo ali pa s sirovim maslom, položi noter meso, dodaj dva lovorjeva lističa, eno celo olupljeno čebulo, štiri žbice, pol korenine zelene, žlico paradiznikove meze (poleti pa sveže paradiznike) in čašo rdečega vina. Nato zaveži kozo s pergamentnim papirjem in jo pokrij še s pokrovcem. Če imaš krušno peč, postavi kozo v žerjavico, drugače pa h kraju štedilnika, da se meso prav počasi duši in to kake štiri ure. Nato kozo odveži in deni meso na krožnik, sok pa zalij še s par žlicami vina in juhe ter pusti, da se še malo prekuha. Meso zreži na lepe kose, zloži na krožnik, sok pa precedi po mestu in daj na mizo. Zraven daj dušen riž, makarone ali pa polento in karkofole ali pa kisle kumarice.

Rezanci z orehi ali makom. Napravi testo kakor za navadne rezance (nudle). Testo umesi trdo. Razvaljaj bolj na debelo in osušeno testo razreži na bolj ozke in kratke rezance. Skuhaj jih v mleku. Ko so kuhani, jih odcedi. V kozo zabeli sirovo maslo, stresi noter rezance, na kar jih posuj z zmletimi orehi ali makom in jih dobro preme-

šaj. Lahko jih posuješ tudi še s sladkorjem, pač po okusu, in jih daj tako na mizo.

PRAKTIČNI NASVETI

Snaženje oken pozimi ob hudem mrazu je z vodo skoraj nemogoče, ker se na mokrih šipah naredi takoj ledena skorjica. Ker pa je vendar treba šipe tudi pozimi osušiti, naredimo to takole: Najprej zbršimo s šipe prah s suho cunjjo, potem pa zdrgnemo šipo z volneno cunjjo, ki jo povaljamo v prah stolčenega plavila. Vsaka šipa, celo stara in zatemnela se na ta način lepo osuži.

Dečro sredstvo proti ozeblini. Pol kilograma hrastove skorje kuhaj v dveh litrih vode toliko časa, da se vkuha na eno tretjino. Tej zmesi prideni 30—40 g galuna. To sredstvo uporabljaj takoj, ko to začne srbeti, ali galvansko-električna kura. Število vseh, ki se nalezajo te bolezni.

Proti bolečinam v vratu: Čaša gorke vode, vanjo 2—3 žlice medu in sok polovice limone.

ZDRAVSTVO.

MRZLE NOGE

Mrzle noge so neprijetne, ker ne dajo človeku zaspati in so tudi škodljive zdravju, ker pospešujejo prehladne bolezni.

V posteljo ne pojdi nikoli z mrzlimi nogami!

Poskrbi za toplo posteljo, ki si jo uro preden ležeš spat, na spodnjem koncu pogrel s steklenicami z vročo vodo ali ogrevalniki. Ko ležeš, pa moraš ogrevalne priprave odstraniti.

Noge same poskusi prej ogreti s toplo kopeljo (kakšnih 37 stopinj), ki seže do med. Traja naj pet do deset minut, potem je noge dobro osušiti in odrgniti s pudrom.

Ozdravi si obolenja vsake vrste, kakor zaprtje, malokrvnost, toščavost, mršavost, počete se noge in podobno.

Ze jeseni nosi debele volnene nogavice, ki pokrivajo tudi meča, gamaše, škornje in podobno.

Obutev naj bo udobna in posebno spredaj široka, da ne bo ovirala krvnega obtoka.

V mrzlih dneh si ovij prste na nogah pod nogavicami v časopisni papir in si omisli vložek iz plutovine ali klobučevine.

V mokrem vremenu si natakni vrhno obutev, ki jo pa imej samo na prostem.

Če si si na prostem zmočil noge, si doma takoj preobuj v suhe nogavice in obujalo.

Kadar sedi, glej, da boš imel noge na preprogi ali vreči ali pa si jih ovij z odejo.

Podnevi potelovadi često s prsti na nogah, z zibanjem nog in podobno, najbolje z golo nogo na preprogi.

Koristna je tudi diatermična

Prav posebno v slast ji ta "sendvič" najbrž ne gre, kajti prirejen je iz — bombaža. Dekle, 18 letna Thelma Kaigh iz Germantown, Pa., je namreč pogotnila bučko in zdravniki so odredili, da mora jesti bombaž, češ, da bo to najvarnejši način za odstranitev bučke.

Desni srčni prekat deluje le pol toliko kolikor levi.

KAKO PREŽENEŠ NAHOD Najhujši nahod hitro preženeš, ako namažeš nos zunaj in znotraj z vazelinom in potegnesh vanj nekoliko limonovega soka. Sluznice se skrčijo in nos je prost nahoda. Glavno sredstvo je tu limonov sok, vazelin uporabljaj samo zato, da limonov sok preveč ne peče v nosu.

PAR ZDRAVNIŠKIH Umrljivost za črnimi kozami znaša približno 30% na skupno

Število vseh, ki se nalezajo te bolezni.

RAZNOTEROSTI va hčerka moži, zato je prišel, da ji izroči očetovo doto — 143 cekinov to je okrog 25.000 Din.

TAKI SO PA REDKI V Sanskem mostu v Bosni sta se 6. m. m. poročila Vojin Indjić, pravoslavni bogoslovec, in 21 letna sirota Marija Borinovičeva. Ko sta ženin in nevesta pred tedni prišla k pravoslavnemu župniku v Sanskem mostu radi poroke, se je pri župniku zglasil 76-letni musliman Bego Mujić rekoč, da želi v njegovi prisotnosti govoriti z nevesto. Župnik ga je peljal k mlademu paru in tu je stari Mujić izročil nevesti v staro cunjjo zavitih 143 cekinov. Na vprašanje radostno presenečene neveste, od kod zanjo ta zaklad, je Bego Mujić povedal tale zgodbo: Nevestin oče Kosta Borinovič si je z delom v nemških rudnikih pred vojno zaslužil lepe denarje. Leta 1916 je moral tudi on v vojno. Predno je odšel, je prišel k svojemu prijatelju Begu Mujiću, mu izročil 143 cekinov, zavitih v cunjjo, ter ga prosil, naj mu jih shrani, dokler se ne vrne; ako pa pade v vojno, pa naj shranjeni denar izročil njegovi hčerki Mariji — takrat ji je bilo 2 leti —, kadar se bo možila. On je denar shranil in ga skrbno čuval. Kosta se iz vojne ni vrnil. Sedaj je slišal, da se prijatelj-

PRED 10.000 LETI Italijanski znanstvenik prof. Luigri Ugolini je začel pričevati poročila o izkopaninah, ki jih je odkril na otoku Malti. Po učenjakovem mnenju je vse to, kar je sedaj odkril na Malti, precej starejše kakor pa egiptovske piramide. Izkopanine predstavljajo tempel, ki je najmanj 7000—10.000 let star.

Ta odkopana stavba je bila torej zgrajena že v kameni dobi, vendar v kljub temu kaže vse znake visoke kulture. Iz ostankov izkopanih hiš je razvidno, da so tedanji prebivalci imeli mnogo smisla za lepoto. Templi so močno razsežni in zgrajeni po istem vzorcu ko stanovanske hiše. Zgrajeni so v obliki treh krogov, ki leže drug ob drugem. Poleg poslopij so našli vse pol-

no orodja, posod, vaz, predvsem pa kipov in mrljskih podob. Kipi in podobe so narejene iz gline. V kolikor so obložene, kaže obleka precejšnjo umetnost ljudstva. Značilno pa je, da so ti "umetniki" pred 10.000 leti veliko debelost telesa imeli za posebno lepoto.

DOMIŠLJAVEC Frederic Lemaître je bil oboževan francoski igralec, ki pa je bil poleg tega silno domišljavec. V svoje pogodbe je včasih dal čudne pogoje. Eden izmed teh pogojev n. pr. je bil, da godci orkestra ne smejo brati, kadar bo on na odru nastopal, ampak ga morajo s spoštljivo pobožnostjo poslušati, najsi bi stokrat ponavljal isto vlogo.

Nekega večera pa se je med njegovim nastopom zgodilo, da je pri Lemaitrovem nastopu klarinetist med godci vzel v roko knjigo. Domišljavi igralec se je strahovito razsrdil in takoj po predstavi divje nahrulil godca: "Torej vi ste tisti, ki se je predzrnil med mojim velikim prizorom brati!"

"Motite se," je ledeno mrzlo odgovoril klarinetist. "Nisem bral, ampak spal!"

NAJVEČJE — NAJMANJŠE. Ko so iskali olje, so v Alami (Vera Cruc v Meksiki) izvrtali luknjo 3228 m globoko v zemljo. Največji toplomer so kazali na čikaški svetovni razstavi, visok 65 m, skala sama pa 45 m. Najhitrejši stroj so pred kratkim izdelali v neki ameriški tovarni, v eni minuti se zavrti 6000 krat.

Najmočnejše dvigalo (žerjav) so postavili v Južni Afriki. V eni minuti dvigne 80 ton 1.75 m visoko.

Največja astronomska ura je na novi katedrali v Mesini. Ta čudovita ura, ki je visoka 30 m, je vdolana v 50 m visok zvonik. Kazalo ima v premeru 3 m. 60 avtomatov pa ureja figure, ki predstavljajo štiri življenske dobe. Večno se gibajoči kolektar — s premerom 3 in pol metra — sega do leta 10.000.

Največji obmejni zid je kitajski: 2450 km dolg, 16,5 m visok, 8 m debel.

PODOBA NESKONČNOSTI Neki angleški astronom odgovarja na često vprašanje, kako velika je vesoljnost. Pravi, da je najljubši oddaljen nebesno telo, ki so ga doslej lahko opazili, belkasta, nedoločna masa, ki je oddaljena od nas 50 milijonov svetlobnih let. Tako svetlobno leto meri, kakor znano, 95 milijonov kilometrov. Prostorje, ki so

ga raziskali z doslej najmočnejšim teleskopom, ima volumen, ki bi ga v kubičnih kilometrih izrazili s številom 48 in še 61 ničel za njim.

V vesoljstvu je nešteto megle, ki so samo gromade zvezd in plinov ter sličejo našemu stavu Rimske cešte, ki vsebuje okrog 100 milijard zvezd. Po najnovejših računih pride na prago, ki bi jo v kilometrih označili z 1 in še 57 ničel zraven, po ena takšna meglenica.

POSLANCI ODOBRLI PO-KOJNINSKI NAČRT Springfield, Ill. — Predlog za državni pokojninski zakon je bil preteklo sredo sprejet od poslanske zakonodajne zbornice. Pri glasovanju, ki je sledilo vroči debati, v kateri je bil glavna tarča napadov governor Horner, se je za predlog oddalo 127 glasov, proti pa 11. Predlog, ki ga ima odobrit še senatska zbornica, določuje pokojnino za osebe, nad 65 let, v soglasju s tozadevnim federalnim pokojninskim zakonom.

SEDEM ROPARJEV UJETIH Chicago, Ill. — Malo čase se je skupina banditov veselila bogatega plena, ki ga je nagrabila preteklo nedeljo zjutraj v neki tukajšnji trgovini z dragulji in ki je znašala vrednost \$35.000. Državno pravništvo je namreč v sredo objavilo, da je večer prej ujelo sedem moških, osumljenih tega ropu, od katerih so trije krivdo tudi priznali.

POLICISTI POD STROGO DISCIPLINO Chicago, Ill. — Tukajšnjim policistom je prepovedano, kadar so v službi, da bi držali roke v žepu suknje. Ta ukaz je bil izdan od njih po veljstva pretekli ponedeljek in se je kršiteljem zagrozilo s suspendacijo. Kadar jih zebete, smejo policisti nositi debele rokavice, toda ne vtičkati rok v žep. Omenilo se je pri tem, da do leta 1928 sploh niso imele površne suknje policistov nobenih žepov.

UMOR IN SAMOUMOR Blue Island, Ill. — Ljubljenska tragedija se je odigrala pretekli terek zvečer v tukajšnjem mestu, v kateri je neka 32 letna Miss Lillian Mann ustrelila svojega ljubimca, 40 letnega Wm. B. Weira, in nato še samo sebe. Njuni trupli so našli v avtomobilu, ki je bil parkan v ozadju hiše

2414 Union st. Šele po smrti se je ugotovilo, da je ženska vodila dvojno življenje; po dnevi je vršila službo hišne pri neki družini, v kateri je bila gospodinja bolna, ponoči pa je bila profesionalna plešalka po salunih. Iz nekega pisma, ki so ga našli v njeni sobi, in ki je bilo naslovljeno na njeno mater, se razvidi, da je moral njen ljubimec postajati hladen napram njej, in je zato napravila konec za obo.

MRS. COOLIDGE SE POROČI? Springfield, Mass. — Razširjajo se govorice, da se namerava Mrs. Coolidge, vdova po bivšem predsedniku, znova poročiti, in sicer z governorjem Porto Rico, B. Winship. Govorice pa niso potrjene.

V BLAGI SPOMIN DVELET-NICE SMRTI MOJE ISKRENE PRIJATELJICE Forest City, Pa.

Kdo ni poznal, ne samo tukaj, ampak tudi daleč na okrog, znaše blage žene in matere Marjete Svete? — Ta žena že dve leti počiva v črni zemlji. Niso se še posušile solze njenih dveh hčerk, kakor tudi ne njenih vnukov, ki se še vedno rada pogovarjata od ljube "grandmame." Tudi jaz, ki to pišem v Vaš spomin, Vas ne morem pozabiti. Nad 30 let ste mi bili zvesta in ljubega prijateljica. Kako zaupno vse se pogovarjale, ko sem Vas večkrat obiskala v Vaši dolgotrajni bolezni. Kako bogudvano ste prenašali vse težave in še meni pogum dajali, naj zavoljo Bogu trpm vse hudo kar me zadene. Vaše lepe nauke imam še vedno v srcu in jih ne bom pozabila. Vselej sem rada pogledala Vaš grob, kjer počivate poleg svojega umrlega soproga. — Zaupno sve si bile obljubile, da katera prej umrje, bo za drugo prosila pri Bogu in ti sta ki bo ostala, bo molila za Vašo dušo. Vi pa za me Boga prosite. Vaš grob krije sedaj bela snežna odeja, ne moremo ga več obiskati, duh pa le še gre za Vami in Vas ne bom pozabila, dokler še mene ne posenejo v za to že določeni prostor poleg ostankov moje pokojnega moža na pokopališče. Tam bomo čakali v tistem grobu, dokler nas angeljska trobenta ne zbudi sodnji dan. — Tako draga prijateljica Svetetova mati, počivaj v miru, dokler se ne snidevi nad zvezdami.

Ti nad zvezdami se zdaj raduješ, po svetu zlobnem ne žaluješ, nazaj ti srce ne želi. Oj draga moja, blagor ti.

Za teboj žalujoča prijateljica (Oglas) Mary Svigel.

Družinska PRATIKA

ZA LETO 1936.

JE RAVNOKAR DOŠLA Zelo je zanimiva. Številne lepe slike jo krasijo o ljubljanskem kongresu in o raznih drugih dogodkih. Pa tudi vsa ostala vsebina je zelo zanimiva. Naročite jo takoj, dokler je v zalogi.

Stane s poštnino vred **25 centov**

Naroča se od: **KNJIGARNA AMER. SLOVENEK**

1349 W. Cermak Road, CHICAGO, ILL.

POTICE - ZA - Božič

Noben kralj in ne kraljica, še ne ve, kaj je potica naše starokrajske sorte, — boljša kot vse razne torte.

Kaj so pirhi brez kolača? Kaj je "vochet", kjer jedajo dobra svatom se ne nudi? To velja za božič tudi.

Kaj je božič brez potice? Saj so znano govorice: da potico vsak rad uživa, ki pri meni se dobiva.

Glasom zapiskov se je v moji pekarnji od 1. jan. 1934 do 1. nov. 1935 speklo že 3014 različnih potic. Cene so bile po 30c, \$1.20, \$1.60, \$2.50 in \$3.00.

Dasiravno so se sestavine za potice podražile za 60%, bodo za letošnji božič ostale še vse stare cene v tej pekarnji. Naročite torej tudi vi potico za božič, da boste bolj prazniško razpoloženi.

Pri meni lahko naročite sledeče vrste potice: orehovo, rozinovo, čokoladno, medeno, lešnikovo, mandeljnovno, rožičevo in pehtranovo.

Naročila se sprejema SAMO DO 21. DECEMBRA, torej poručite se!

QUALITY BAKE SHOP JOHN CHAMAZAR, lastnik 1928 W. Cermak Rd. Tel. Canal 4661 CHICAGO, ILLINOIS

Potice pošiljamo tudi izven Chicago po celi Ameriki, po C.O.D. Poštnino plačajo prejemniki sami.

ZA BOŽIČ

se bomo zopet spominjali svojih dragih domačih v stari domovini. Stara navada je, da se jim pošlje kako darilo za božične praznike. Vsem takim sporočamo, da bomo tudi letos točno in zanesljivo odpravljali naprej vse božične denarne pošiljke. Naše pošiljke pridejo v roke prejemnikov brez vsakega odbitka točno in zanesljivo. Včeraj so bile naše cene.

Dinarji:		Za izplačila v dolarjih:	
Za \$ 2.75.....	100 Din	Za \$ 5.00 pošljite.....	\$ 5.75
Za \$ 5.10.....	200 Din	Za \$ 10.00 pošljite.....	\$10.85
Za \$ 7.20.....	300 Din	Za \$ 15.00 pošljite.....	\$16.00
Za \$ 9.60.....	400 Din	Za \$ 25.00 pošljite.....	\$26.10
Za \$ 11.70.....	500 Din	Za \$ 40.00 pošljite.....	\$41.25
Za \$ 23.40.....	1000 Din	Za \$ 50.00 pošljite.....	\$51.50

Lite: Za \$9.20..... 100 lir Za \$44.00..... 500 lir Za \$87.25..... 1000 lir

Vsa pisma in pošiljatve naslovite na: **JOHN JERICH** (V pisarni Amerikanskega Slovencea) 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

DR. H. M. LANCASTER

DENTIST

2159 West Cermak Rd. (ogel Leavitt St.)

Tel. Canal 3817 CHICAGO, ILL.

AKOVOST TOČNOST POŠTENOST

A. F. WARHANIK — LEKARNA — Posluje preko 32 let 2159 West Cermak Rd. (ogel Leavitt St.) CHICAGO, ILL.

"Krščen denar"

POVEST.
Spisal
DR. IVO ŠORLI.

"Potrpljenje, potrpljenje!" se je smeje branil in mežikal s svojimi navihanimi očmi.

S tem, da je spravil pevce pod svojo streho in da se je zdaj shajal takorekoč cvet vasi in fare pri njem, je Martin dosegel, po čemer je bil najbolj hrepenel. In vse to je bilo šlo tako lepo drugo za drugim, tako samo od sebe, vse le po njegovi tihi politiki in pohlevni potrpežljivosti.

Samo nekaj je Martina v njegovi zadovoljnosti motilo. Občutil je namreč, da je med njim in ljudmi še vedno nekaka stena, preko katere ne more ne on ne oni... Vse je bilo le bolj mrzlo ž njim, vsaka beseda bolj zaradi lepšega, nego res prijazna, vsak pogovor bolj tuj, nego domač...

In vendar je vedel, da to ni od tega, ker ljudem na primer ni hotel denarja posojevati. To ni nič, je odgovarjal. "Za onega, ki še kaj velja, je denarja dovolj doli v trški posojilnici — za druge ga pa tudi jaz ne morem imeti... In tudi, kar se malih posojil tiče, je zmerom tisto: ne maram, da bi ljudje iz strahu hodili k meni in mislili potem, da jim dajem slabega blaga, tudi če jih postrežem kakor doslej. Preveč poznam to! Kdor hoče, naj pride svoje volje, ali pa... Ne rečem, da bi ne pomagal komu z desetakom iz zadrege; ali da bi se to nabiralo — rajši dam zastoj, kjer bom videl potrebo!"

In res se je razneslo, da je neki stari revič za vasjo sam nosil blago celo v hišo in ji še prepovedal, da o tem komu kaj pove. Tudi šolarčkom je vedno kaj dal, in za novo leto je izročil učitelju cel zaboj šolskih potrebščin za najbolj revne otroke.

Ali do srca ljudem le ni mogel... In kakor se je tolažil s svojim "potrpljenjem — potrpljenjem", ga je včasih le jezilo in mu je bilo hudo, da ledu ne more pretočiti.

Pa tudi to se mu je včasih zazdelo, da bi se hotel ta ali oni celo malo ponorečevati iz njega. Tisto, da mu pravijo Potrpljenčkar, mu je bilo malo mar, ko je vedel, kako je to po vseh vaseh navada, da šaljivci radi prilepijo človeku novo ime. Ali da bil kdo iz njega naravnost norce bril, tem bolj je sklenil ob prvi priliki napraviti konec.

Ko so nekega večera vstopili pri njem, že od drugod malo vinjeni, štirje pevci, ki so prihajali pogostoma k njemu in ki je bil še najbolj prijateljski ž njimi, je kmalu zapazil, da bi si ga nocoj hoteli očitno prav posebno privoščiti.

Začeli so tako, da so ga najprej izpraševali, kje je njegova harmonika, da se je nič več ne čuje; in on jim je vljudno odgovoril, da nima časa na to še misliti ne; pa da ga tudi več ne veseli, ker jo je že dovolj dolgo vlačil. Potem so ga barali, ali je res, da se bosta s Šilarico vzela in kdaj, ko je grdo, da tako živita. Tudi to šalo je mirno prenesel in jo je zopet na šalo obrnil. A delal se je nalašč, kakor bi jim verjel, da oni res tako mislijo, ko je opazil, kako se dregajo s komolci. Potem pa, ko le niso nehali, se je navidezno razjezil in jim je z vsem ognjem skušal dokazati, da ima Šilarica vendar že čez

sedemdeset let, on pa da bi rad sina dobil. O, pa to je bilo šele nekaj zanje! Dovedovali so mu, da mu bo Šilarica lahko tudi sina dala, in da se je tak slučaj v teh krajih že dogodil.

Martin je poslušal, se je nalašč neumno smejal in se delal, kakor da verjame, v srcu pa je tiho užival njih neumnost.

Naenkrat so ga začeli za Potrpljenčkarja klicati.

"Kdo pa je to, Potrpljenčkar?" je nedolžno vprašal.

Prasnili so v smeh. I, da njemu nekateri tako pravijo; ali če da za dva litra, da oni sami vsakega pretepejo, ki bi se še enkrat drznil to reči. Sploh: ako prinese dva litra na mizo, bo tega imena za vedno rešen.

"Pa jih prinesem tri!" je rekel Martin vesel. In je z bedastim nasmehom pristavil: "Samo, če bo res pomagalo?" — I, bo, bo — kar prinese naj!

Vzel je steklenico in se je zunaj pred vrati na tihem radoval nad njihovim nezadržnim smehom. Za prihodnjo nedeljo da bodo priredili "veliko veselico", ko bo vsa družba skupaj, so govorili. Saj da še vedeli niso, kako se pusti imenitno vleči. Videti je, da je včasih še premeten, a treba ga je le za pravo žilo potipati, pa se pokaže, kdo je.

Martin je prinesel pijače. Pili so in se krohotali. Bolj ko so postajali oni prebrisanji, bolj je bil ubogi Martin neumen.

Ko so vino popili, so mu zopet porinili steklenico.

"Na, Potrpljenčkar, prinesi še!"

"Pa kaj niste rekli, da po tretjem litru ne bom več Potrpljenčkar?" je zajavkal Martin.

"Po četrtem, po četrtem, smo rekli; — kar prinesi, boš videl, kako bo potem držalo!" so kričali vsevprek in se davili smeja.

Tedaj je Martin vstal, potrkal vsakemu po čelu in mirno rekel:

"Zdaj je dovolj, fantje; tudi nasmejali ste se dovolj. Čas je, da grem vprašat svojo sedemdesetletno nevesto, ali mi lahko da tako brihtnega sina, kakor ste vi drugi."

Fantje so debelo gledali in so se potem osramočeni pobrali.

Drugo nedeljo pa je visela nad Martinovo gostilno velika deska z različnim napisom:

"Gostilna in prodajalna pri Potrpljenčkarju."

Na vse zgodaj je pritekla sosedja v kuhinjo in je vsa zasopljena viknila:

"Martin, ali ste videli, kaj so vam obesili po noči nad vrata? Ježeš, ježeš!"

"Tisto sem napravil in obesil davi jaz sam," je Martin prijazno odgovoril.

"Vi sami? Vi sami! Pa kaj ne veste —"

"Vem, vem, da meni tako pravijo. Ime mi ugaja, pa sem se ga še sam polastil. Do jutri ostane tabla gori, da bodo vsi videli!"

Odtlej vsaj za norca imeti Martina ni poskusil nihče več. In tisti štirje ptički so mu bili še hvaležni, da ni nikomur povedal, kako jih je bil nabrisal. Le toliko je prišlo na dan, da so hoteli oni njega, pa je on nje.

(Dalje)

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Dvojna civilizacija.

Morda bi bila tudi beseda — kultura na mestu, ako kdo razume, pa se more v resnici govoriti le o civilizaciji.

Služaj je nanesel, da sem videl zadnjič dvoje filmskih slik drugo za drugo. Neki Švicar je šel z aeroplanom tja v Etiopijo in posnel nekaj vrlo zanimivih slik. Oči sveta so zdaj tja obrnjene. Po slikah kdo lahko sodi, kako je tam v Etiopiji. Okoli glavaega mesta utegne biti nekaj, dosti ne bo, ako kdo sodi le po zunanosti, drugače pa bo vrlo malo kake — civilizacije. Seve slike prikazujejo le nekaj, kako je s civilizacijo znotraj v ljudeh samih, v družbi, državi, tega slike ne morejo prikazati, to bi bilo treba študirati na licu mesta. Vsekako bodo Etiopci, kolikor bi se borili za neodvisnost svoje vlade, imeli zoper Italijo hudo stališče.

Slike kažejo tudi, da je mnogokje vse še vrlo primitivno, recimo, da pač ni civilizacije. Plemana so muslimanska ali poganska, stanovanja so kočice, ljudje živijo iz rok v usta, z eno besedo, so brez kake civilizacije. Slike prikazujejo tudi marsikaj iz življenja teh ljudi, kako "delajo," kako se kratkočasijo, možijo, ženijo, obdelujejo zemljo, hodijo na lov itd. Zopet le na zunaj se more soditi, in sodil bi pač človek na zunanost, da so ljudje kolikor toliko srečni v svoji okolščini, da si brez — civilizacije.

Za to sliko iz Etiopije je sledila druga slika iz — Amerike, slika, ki kaže precej značilnih strani iz življenja ameriških gangsterjev. Razkošna stanovanja, pijače, celi potoki, denarja ko listja,

ženske v svilah, krasni avtomobili, ampak avtomobili so kje pokradeni, palača, stanovanje vzeto z nasilstvom, ženske so iz ceste, pijače enako ukradene, denar s silo vzeti iz banke, zdravnika se dobi, ako treba, z nasiljem... ko pride policija, prasketajo strojnice in revolverji, toliko in toliko jih obleži... in vse nikakor ni pretirano, dogaja se dan za dan v civilizirani Ameriki.

Roko na srce. Kje je bolje, med napol nagimi divjaki tam v Etiopiji, kjer sicer nimajo dosti in imajo svoje težkoče, ali tu med — civiliziranimi — Amerikanci, kjer je vsega dosti, pa noben človek ni varen svojega življenja in svojega poštenega imetja? Kje je bolje, ako se sodi bolj po zunanosti??

Tam v Etiopiji ne bo dosti — kulture, še manj prave civilizacije, pri nas se ponašamo z visoko kulturo, ampak — civilizacija je pa mestoma taka, da nič kaj.

Teško in lahko.

Bavim se s prestavljenjem znamenitega dela: "Knjiga o Bogu." Pristna filozofija, znameniti dokazi, kakršnih v modroslovju še ni podal nihče, da je Bog.

Zaprosil sem duhovnika, da bi hotel pregledati le angleški jezik, ker jaz tega nimam popolnoma v oblasti. Pa je odločil, ker se je zbal — filozofije. Res da nikakor ni lahka ta filozofija, to dokazovane. Dal sem poglavje drugemu duhovniku, naj prečita, ker sem bil radoveden na sodbo. Kaj mi je odgovoril: "I do not know, what the man (dr. F. Veber) is speaking about." Dokazi-hm-vrlo težka

roba, ako se vzamejo samole dokazi, in se prav nič ne jemlje ozira na še mnogokaj, kar je navadno za takimi dokazi, namreč, za dokazi, da je Bog, in enako tudi za "dokazi," da ni Boga.

Nekaj o — lahkih dokazih (?) da ni Boga. V Rusiji in v Mehiki se poslužujejo dokazov "ad hominem," kakor se glasi izraz te tehnike. Kako v Rusiji? Pravijo in trdijo pred deco, da telesa raznih "svetnikov," kakršne je poznala ali še pozna ruska cerkev, razpadejo, strohnijo, kakor pač vsako telo, ergo — toraj, ni Boga, in kakor bi s prsti počil, je na milijone — brezbožnikov, ko imajo (?) — dokaz (?) Kako tam doli v Mehiki? Enostavno ali — ad hominem. "Ali si že kdaj dobil potice, ko si prošil Boga?" poprašuje učitelj zdaj v Mehiki mehkansko decu, kateri se kar sline cedijo po kake poti. Seve se kaj takega v Mehiki in nikjer na svetu še ni dogodilo, da bi na kako prošnjo ali molitev priletela potica iz neba kar v usta. Pa nadaljuje učitelj: "Prosi mene, mesto da moliš k Bogu, prosil mene." Potice slinasta mladež dvigne močno — molitev, prošnjo, in glej, učitelj prinese iz omare takole sladko potico. In zopet so vsi slinasti "potičarji" postali kar mahoma — brezbožniki.

Marsikaj je težko in nekaj noče v glavo, dasi je gola in čista resnica, drugo pa je lahko roba, goli hokuspokus, navaden pleh, ničvredna roba, pa gre tako lahko v glavo. Ni vedno razum, ki odpira vrata v glavo, je mnogokaj drugega, da se ta vrata v glavo tako lahko in skoroda sama odpre.

V NAJEM

se odda stanovanje štirih sob na 1903 W. 23rd St.

DELO DOBI

priljubljena ženska za hišna dela v Chicagu. Plača po dogovoru. Pojasnila daje uprava tega lista.

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

Anton Grdina in Sinovi

POGREBNI ZAVOD IN TRGOVINA S POHIŠTVOM

Naše podjetje obstoji že nad 30 let v zadovoljstvo našega naroda. Poznano da prodajamo najbolje pohištvo za zelo zmernih cenah in po željah tudi na lahka odplačila našim ljudem. Pogrebni zavod je moderno opremljen z opravili, nad 5000 pogrebov smo opremlili v zadovoljstvo našim ljudem.

6019 St. Clair Ave., 1053 East 62nd Str.
CLEVELAND, OHIO
Telefon: Henderson 2088

SLOVENSKE BOŽIČNE RAZGLEDNICE

si lahko naročite iz naše knjigarne.

NAVADNE RAZGLEDNICE (dopisne karte)
3 komade10c
Ducat40c

BOŽIČNE RAZGLEDNICE (Folders)
S KUVERTAMI
(Velikost 5 1/2 x 4 1/4)

Tiskane s slovenskimi voščili v krasnih božičnih barvah. Te stanejo:

Posamezni komad10c
6 razglednic60c
Ducat (12) razglednic\$1.00

RAZGLEDNICE S KUVERTAMI VEČJE
OBLIKE
(Velikost 8 1/2 x 5 1/2)

Tiskane s slovenskimi voščili v krasnih božičnih barvah. Te stanejo:

Posamezni komad15c
6 razglednic75c
Ducat (12) razglednic\$1.25

Narčnikom, ki naročajo razglednice po pošti priporočamo, da se z naročili požurijo, dokler zaloga ne poidi.

Naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Ill.

Krasne Božične JASLICE

si lahko naročite iz naše knjigarne in sicer:

PAPIRNATE JASLICE

Male oblike, lepo narejene, komad20c
Male oblike, lepo umetno narejene, komad35c
Srednje oblike, lepo umetno narejene, komad50c
Večje oblike, zelo lepo narejene, komad\$1.00

SESTAV ZA JASLICE

Pastirčki narejeni kot kipi, brez štalice, ki se sestavi na mizi ali kosnu in predstavlja krasno sliko svetonočnega prizora. Ti sestavi stanejo:
Male oblike\$1.25
Malo večje oblike\$2.00

Narčniki jaslje naj navedo pri naročilu kakšne jaslje želijo in za kakšno ceno, da jim bo mogoče po želji postreči. Po C.O.D. teh naročil ne pošiljamo, razven če želi tak naročnik stroške za C.O.D. nositi sam. Naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Rd., Chicago, Illinois

TISKOVINE

vse vrste za društva, trgovce in obrtnike izdeluje lično in točno

Slovenska tiskarna
Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road,

Chicago, Illinois